

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Az új kenyérárak

Forrás:

Népszava

Bp

(Hely)

1922. 12. 2.

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1922"

Személy

Hely

Az új kenyérárak.

* *

Az Árvizsgáló Bizottság leszállította a kenyér árát, de nincs köszönet benne. — A termelők és nagymalmok harca a lesztkiviteli illeték leszállításáért. — A szalámigyárosok kaveslik az exportprofitot. — Hírek a trafikárak újabb megdrágításáról.

Az Árvizsgáló Bizottság végül hosszas un-szolásra, nagy kegyesen leszállította a kenyér és a péksütemények irányárát és az új árakat a következőkben állapította meg: *A fehér kenyér ára* különként az eddigi 148 korona helyett 124 korona, *a félbarna kenyéré* az eddigi 136 korona helyett 120 korona, *a barna kenyér ára* pedig az eddigi 120 korona helyett 105 korona. A péksütemények (zsemlye, kifli) árát darabonként 9 koronáról 8 korona 50 fillérré szál-lították le. Ezekben az árakban már a forgalmi adó is benne van. A viszontelárusítók a kenyérmél különként még 1 korona jutalékot, a péksüteményeknél pedig darabonként 20 fillért számíthatnak föl, ezenkívül külön fölszámíthat-ják a 3%-os forgalmi adót. A nyilvános étkező-helyeken a zsemlye és kifli ára 9 korona, fény-üzési adóval együtt 10 korona.

Több mint két hete, amióta a lisztárak a liszt-kivitel megakadása folytán csökkentek, sür-geztjük már, hogy az Árvizsgáló Bizottság a pékmestereket kényszerítse rá arra, hogy ők is leszállítsák a kenyér árát.

Árvizsgálóknak azonban nem volt sürgős ez a kérdés, amely elsősorban a dolgozó emberek erszényét érinti,

azért kellett két hétig várnunk arra, hogy a kenyér új irányárát az Árvizsgáló Bizottság megállapítsa. De az új árak sem felelnek meg a lisztpiac mai helyzetének, mert hiszen meg-írtuk már, hogy *akad a fővárosban olyan sütő-műhely is, amely a fehér buzakenyeret 120 ko-ronájával, a félbarna kenyeret 90 koronájával árusítja és ennek ellenére nem fizet rá a ke-nyérsütésre.*

Árvizsgálóék tehát most is keztyűs kézzel bántak az árdrágításra mindig hajlamos pékmesterekkel

és az irányárak megállapításával nagyobb pro-fítot juttatnak nekik, mint amilyen haszonra pékmesterek számíthattak.

*

A termelőknek a nagymalmok támogatásá-val tudvalevően sikerült a buza árát annyira fölhajtani, hogy a magyar lisztet a külföldön nem lehet elhelyezni, mert például az ameri-kaí búzából örölt lisztet a külföldön, magyar valutára átszámítva, 60—70 koronával olcsó-ban kínálják, mint a magyar búzából készült nulláslisztet. Miután az érdekelteknek sike-rült a buza árát a világparitás fölé fölhajtani és így profitmóhságukkal lehetetlenné te-tek a liszt-kivitel, most azzal állnak elő, hogy a magas kiviteli illeték teszi lehetetlenné az exportot és ennek megfelelően

az illeték leszállításáért indítottak harcot.

Ezzel azután teljesen leleplezték a termelők és a velük karöltve dolgozó malombárok eddig követett taktikájukat. Először közös erővel srófolták föl a buza árát és ezzel lehetetlenné tették, hogy az itthoni fogyasztók legalább kenyérrel jóllakhassanak. Amikor az itthoni fogyasztási piacot így már teljesen letarolták,

elállanak azzal, hogy az általuk mestersé-gesen és tervszerűen megdrágított búzából készült lisztet nem lehet a magas kiviteli illetékek miatt a külföldön elhelyezni.

az itthoni fogyasztók a drága nulláslisztet amugy sem tudják megvásárolni, a kormány tehát jutalmazza meg sikeres spekulációikat azzal, hogy megkönnyíti számukra a kivitel: a jó valutában való profitszerzést. De hiába érvelnek a termelők és malombárok azzal, hogy „a nullásliszt exportja az itthoni fogyasztás szempontjából nem lényeges”, mert nagyon is jól tudjuk, hogy ha a megkönnyített exporttal kiviszik innen a nulláslisztkészleteket, ezzel nemcsak a térszaliszt, hanem a többi liszt-fajták árát is meg tudják drágítani, ami újabb álta-lános drágulás forrása volna. Hír szerint a közéletmezési miniszter nem hajlandó teljesí-teni a lisztexportőrök szemérmetlen kívánsá-gait, mert még illetékes helyen is belátják, hogy ha nem is büntetik meg a buza- és liszt-spekulánsokat, de *árdrágító manővereikért külön jutalmat biztosítani nekik még sem lehet.*

*

A szalámigyárosok szintén elégedetlenek az-zal a profittal, amelyet a kormány akar nekik biztosítani a szalámi kivitelének engedélyezé-sével. A szalámigyártás részére tudvalevően 40.000 darab sertést engedélyeztek és a kivitt szalámi után 10%-ban állapították meg az il-letéket. A szalámigyárosok azonban még ezt a

10%-ot is sokallják, nem akarnak megegedni azzal, hogy a külföldre szállított szalámi ki-lönként „csupán” 800—900 korona hasznot, je-lentsen számukra, mert hiszen ez a profit leg-följebb néhány száz millióra rugna. A szalámi-gyárosok tehát azzal „fenyegetődznek”, hogy ha a 10%-ban megállapított kiviteli illetéket a kormány le nem szállítja, ők meg sem kezdik a szalámigyártást.

A szalámikivitel ügyében már több ízben han-goztattuk, hogy nem elégséges, ha a kormány néhány százalékos kiviteli díjat ró ki az ex-portszalámira, hanem

ezt az illetéket természetben, mégpedig ki-záróan zsirban kell követelni a szalámi-gyárosoktól.

Ezt követeli a fogyasztók érdeke, mert ha a szalámikivitelén kívül a zsirral való spekulá-

lást is megengedik a gyárosoknak, el lehetünk rá készülvé, hogy *nemcsak a sertéshus, hanem a zsír árát is úgy fölkhajtják, ahogy nekik tetszik.*

A változatosság kedvéért arról érkezik hír, hogy a kincstári dohánygyártmányok árát a kormány újra föl akarja emelni. Ugy látszik, a kormánynak eltökélt szándéka az, hogy a dolgozók részére végkép lehetetlenné akarja tenni a dohányzást és arra az álláspontra helyezkedik, hogy a szivar, cigaretta vagy pipa olyan fényezés, amelyre legföljebb a láncosok, spekulánsok és egyéb harácsolók tarthatnak igényt.

Hír szerint ezúttal ismét 40%-kal akarják fölemelni a trafikárakat

és ha nem is hinnénk ezekben a hirekben, mégis hinnünk kell bennük, mert a drágítás hírét illetékes helyen *a legerélyesebben cáfolják*, márpedig tudjuk, hogy az ilyen erélyes cáfolat a legbiztosabb jele a fenyegető drágításnak.

A Kávéházi és tejcsarnoki cikkeket is megdrágították.

A „Magyar Távirati Iroda“ jelenti: Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke Budapest területére újból megállapította egyes kávéházi cikkek tájékoztató árát. Eszerint *kávéházakban*: tejeskávé a forgalmi adóval terhelt napszakban 40, a fényüzési adóval terhelt napszakban 46 korona, tea kannában rummal vagy citrommal 38, illetve 42 korona, tea kannában rum vagy citrom nélkül 28, illetve 32 korona; *a tejivócsarnokokban és kávémérészekben*: tejeskávé két deciliter két kockacukorral 28, három deciliter három kockacukorral 40, utcán át a fogyasztó edényébe kimérve, édesítő nélkül, deciliterenként 8 korona 50 fillér, forralt tej édesítő nélkül deciliterenként 12, utcán át 10 korona, forralatlan édes tej utcán át, édesítő nélkül 8 korona 50 fillér, tea rummal vagy citrommal 27 korona, fekete-kávé 13 korona, kakao 45 korona, tejben rizs 34 korona, tejfeles túró 58 korona, tejfel deciliterenként 34 korona. Ezek az árak a forgalmi adó betudásával értendők és pénteken léptek életbe.